

TJÄNSTESKRIVELSE KUN 2015/20-210

Kulturnämnden

Detaljplaneprogram med miljökonsekvensbeskrivning för Fisksätra marina, Erstavik 26:608 och del av Erstavik 26:1, Brantvägen i Fisksätra, Nacka kommun

Yttrande

Förslag till beslut

- 1. Kulturnämnden antar förslag till yttrande enligt tjänsteskrivelsens bilaga 1.
- 2. Ärendet ska omedelbart justeras.

Sammanfattning

Planområdet är beläget intill Lännerstasundet i nordöstra delen av Fisksätra, cirka 300 m norr om Fisksätra centrum. Det omfattar Fisksätra marina och en mindre del väster om marinan vid Fisksätra holme. Syftet med planen är att möjliggöra en utvidgning av småbåtshamnen från dagens cirka 275 båtplatser till 500 båtplatser samt möjliggöra hallar för båtförvaring. Syftet är även att möjliggöra allmänhetens tillträde till Fisksätra pir som kommer att göras tillgänglig för allmänheten och förses med ett väderskydd. Piren kommer att bli angöringsplats för båttrafik för guidade turer till Baggensstäket och även turer till Skogö naturreservat. En allmän gångväg ska även gå till Skogsö via en strandpromenad, delvis genom marinan.

Fisksätra marina blir genom utbyggnaden en ny mötesplats i Fisksätra för såväl närboende som besökare. En gästhamn nämns som möjlig utveckling. För att öka besöksfrekvensen till museet Hamn är det viktigt att den planeras på ett bra sätt.

Planen kommer framförallt att gynna besökare av Fisksätra Marina och skapa förbättrade utvecklingsmöjligheter för besöksnäringen. Det är av största vikt att man parallellt ser möjligheter att öka intresset för områdets historia och kulturarv genom till exempel kurser och aktiviteter gärna arrangerade av museet Hamn.

Ärendet har behandlats vid nämndmöte 2014-09-17. Nämndens synpunkter finns med i samrådsredogörelsen och tas i beaktan även i denna tjänsteskrivelse.

Ärendet

Bakgrund

Planområdet är beläget intill Lännerstasundet i nordöstra delen av Fisksätra, cirka 300 m norr om Fisksätra centrum. Det omfattar Fisksätra marina och en mindre del väster om marinan vid Fisksätra holme.

Syftet med planen är att möjliggöra en utvidgning av småbåtshamnen från dagens cirka 275 båtplatser till 500 båtplatser samt möjliggöra hallar för båtförvaring. Allmänhetens får tillträde till Fisksätra pir genom att anlägga allmän väg och gångväg till piren och planlägga piren som allmän plats. En allmän gångväg ska även gå till Skogsö naturreservat via en strandpromenad, delvis genom marinan.

Piren som byggdes under 2013 föreslås bli allmän plats och ska tillgodose behov av att ta emot besökare sjövägen, främst till museet, samt vara utgångspunkt för guidade båtturer till Baggenstäket och Skogsö naturreservat. Den ska även vara möjlig att angöra med skärgårdstrafik och passageväg till marinans båtplatser samt en mötesplats för närboende. Ytterst på piren ska ett väderskyddande tak samt bänkar sättas upp.

En utökning av marinan och öppnande av museet kommer att innebära en ökning av trafiken i området, speciellt under sommarmånaderna. Det är vanligt att marinorna har gästhamn vilket inte behandlas i planen.

Kulturmiljö

Utmed farlederna ligger flertalet av Nackas äldre gårdar från forntid och historisk tid. De äldsta gårdarna med forntida ursprung finns utmed den södra farleden, Stäket, Järlasjön-Sicklasjön. Även Boo, Fisksätra, Järla och Sickla har forntida anknytning. Vid gårdarnas hemvikar och skyddade hamnplatser, kan det finnas marinarkeologiskt intressant material. Varvsverksamhet har bedrivits i Fisksätra marina sedan 1910-talet. Större varvsbyggnader och en hamnanläggning har präglat landskapsbilden under en lång tid. Inga varvsbyggnader av kulturhistoriskt intresse finns kvar.

Förslaget bedöms inte påverka landskapsbilden negativt sett på avstånd. Planerad bebyggelse är begränsad till såväl yta som höjd och även färgsättningen regleras i planen. Tillkommande byggnader och anläggningar kommer inte att dominera eller höja sig över den visuellt skyddande höjdryggen i norr eller sticka upp över Fisksätra holme eller Skogsös branter. Lokalt kommer de nya byggnaderna liksom den utvidgade hamnverksamheten att påverka landskapsbilden.

Det är positivt att tillkommande byggnader och anläggningar till viss del kommer att hjälpa till att dölja såren efter tidigare rivningar samt genom att ordna upp området så att parkering och båtförvaring till stor del kommer att ske inomhus i de nya hallarna.

Vägen ner till bryggområdet byggs om och får en bättre utformning än i dag. Störst påverkan för landskapsbilden är att en tidigare öppen vattenyta nu föreslås som hamnområde. Känsligast är vattenområdet närmast Skogsöreservatet. Sammantaget bedöms ur ett landskapsbildsperspektiv fördelarna med planförslaget överväga nackdelarna.

Grönstrukturprogrammet pekar ut Fisksätra holme som en värdefull bostadsnära kommundelspark med skogsmark. Holmen anges bland annat ha höga upplevelsevärden som grönområde och mycket höga värden som aktivitetsområde. Även utblickarna och det öppna landskapet har höga värden.

Kust och skärgård samt Skogsö naturreservat

Hela Nackas kust och skärgård ingår i riksintresset "kust och skärgård". Avgränsning på fastlandet har i översiktsplanen normalt bedömts till 300 meter. Värdet ligger i "växelverkan mellan land och vatten samt det omväxlande kulturlandskapet".

Några större naturvärden finns inte inom planområdet och kulturvärdena är begränsade. Utökningen av den marina verksamheten medför bl.a. att antalet båtrörelser mellan den nya piren och marinservicebryggan i väster kommer att öka. Lännerstasundet ingår i "riksintresse för kommunikation" - farled för sjöfart. Sammantaget bedöms riksintresset Kust och skärgård gynnas av planförslaget.

Planområdet ligger delvis inom naturreservatet Skogsö och en del av brygganläggningen kommer att anläggas inom reservatet, dock inte utanför den östra fastighetsgränsen. Dispens har redan beviljats för åtgärden. Konsekvensen blir att arealen öppen vattenyta i reservatet minskas något, vilket kan upplevas som negativt av det rörliga friluftslivet och för reservatets upplevelsevärden. Reservatet tillgängliggörs genom en gångväg från marinan vilket är positivt.

Risk och säkerhet

Marinan kommer att förvandlas från stängt småindustriområde till en mötesplats för båtägare och besökare till museum, restaurang och pir vilket kommer att medför att området blir mer befolkat än i dagsläget och därmed ökar känslan av trygghet när man vistas där. Inom fastigheten kommer tydlig skyltning behövas så att inte lyft av båtar m.m. utgör en risk för allmänheten.

Sociala konsekvenser

Fisksätra marina blir genom utbyggnaden av museum och restaurang en ny mötesplats för såväl närboende som besökare. Även möjligheten att resa med båt från Fisksätra pir är en positiv konsekvens då resmöjligheterna för de närboende blir fler.

Rekreation och tillgänglighet

Allmänhetens tillträde till marinan och möjligheten att ta sig ut i skärgården förbättras genom att en kommunal väg, gångväg och pir anläggs på fastigheten där skärgårdstrafik kan angöra. Den strandpromenad som ska byggas ut till naturreservatet Skogsö möjliggör en säker gångväg till reservatet.

Konsekvenser för barn

Till de positiva hör att området görs tillgängligt för besök och utflykter och att det förbättrar tillgången till det rörliga friluftslivet både på land (t.ex. naturreservat) och vatten (t.ex. båtliv).

Ekonomiska konsekvenser och miljöpåverkan

Planenheten bedömer att genomförandet innebär en betydande miljöpåverkan som främst berör badet på Fisksätra Holme. Ökat antal besökare kan skapa höjda intäkter för museet Hamn liksom för restaurangen vilket är positivt.

Befintliga anläggningar i området för kultur

Museet Hamn ligger i omedelbar närhet och Folkets hus ca 300 meter från marinan.

Förslag till yttrande

I enhetens förslag till yttrande föreslås att kulturnämnden ska ställa sig positiv till förslaget.

Access till Skogsöreservatet förbättras vilket är positivt. På strategiska platser längs gångvägen ska kulturhistoriska skyltar ingå i planeringsarbetet.

Frågor kring en möjlig framtida gästhamn bör utredas då den frågan kommer att aktualiseras för att skapa än mer attraktion till Fisksätra marina och gynna besökare till museet Hamn.

Kultur- och fritidsenheten

Susanne Broman Kjulsten Samhällsplanerare

Bilagor

04 b Förslag till yttrande

04 c Planbeskriva Fisksätra marina

04 d Plankarta Fisksätra marina